

УСЛОВНО ПОВЕЋАЊЕ ОСНОВНОГ КАПИТАЛА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА

Питање: Како се врши условно повећање основног капитала акционарског друштва?

Одговор: Условно повећање је један од начина споровђења повећања основног капитала акционарског друштва. Према одредби члана 301. став 1. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18 и 95/18), условно повећање основног капитала акционарског друштва спроводи се само у обиму потребном за:

- 1) остваривање права ималаца заменљивих обвезница на конверзију у акцију друштва;
- 2) остваривање права ималаца вараната на куповину акција друштва;
- 3) остваривање права запослених, директора и чланова надзорног одбора, друштва, односно са њим повезаног лица на куповину акција друштва, ако је одређено статутом.

Износ условног повећања основног капитала акционарског друштва у моменту доношења одлуке о условном повећању основног капитала акционарског друштва у моменту доношења одлуке о условном повећању основног капитала не може бити већи од 50% основног капитала друштва, осим у случају остваривања права запослених, директора и чланова надзорног одбора, друштва, односно њим повезаног лица на куповину акција, када не може бити већа од 3% од основног капитала друштва. Одлука скупштине о условном повећању основног капитала која није у складу с наведеним правилом ништава је.

Ово повећање основног капитала акционарског друштва назива се условним зато што се, после доношења одлуке друштва о таквом повећању, оно може реализовати у одређеном року од стране одређених категорија лица. Условно повећање основног капитала акционарског друштва врши се само у обиму потребном за остваривање права лица на које се односи, тј. лица која могу да траже његову реализацију.

Одлуку о условном повећању основног капитала акционарског друштва доноси скупштина друштва. Та одлука мора садржати нарочито:

- 1) износ и намену условног повећања основног капитала;
- 2) категорије лица која имају прави на упис акција и услове и рокове за остваривање тог права;
- 3) рок у коме се може спровести повећање основног капитала;
- 4) цену по којој се стичу акције или метод по којој се она може одредити;
- 5) битне елементе акција које се издају предвиђене законом.

Условно повећање основног капитала акционарског друштва најједноставније је када се реализује по захтеву ималаца заменљивих обвезница своје право на претварање тих обвезница у акције реализује на основу писмене изјаве о томе достављене друштву, при чему ова изјава замењује упис и уплату акција. За издавање акција за заменљиве обвезнице неопходно је испуњење услова из члана 303. став 4. закона о привредним друштвима: да се разлика између износа за који су изнете те обвезнице и износа основног капитала који

представљају те акције покрије из резерви расположивих за те намене или уплатом одговарајућег новчаног износа од стране ималаца тих обвезница. Поступак уписа акција у осталим случајевима условнога повећања основног капитала у принципу је исти као и код повећања основног капитала основним улозима (због чега у тим условима и долази до сходне примене члана 297. Закона о привредним друштвима).У тим случајевима акције се не могу издати пре њихове уплате у целини.

Поново издате акције у поступку условног повећања основног капитала акционарског друштва, као и власници тих акција, уписују се у Централни регистар хартија од вредности. Овај упис врши се по писменом захтеву друштва, који се подноси у року од пет радних дана од дана окончања и уписа акција.